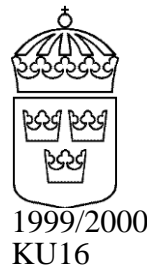

Konstitutionsutskottets betänkande

1999/2000:KU16

Utökat skydd för kodade tjänster

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens förslag om en ny lag om förbud mot viss avkodningsutrustning, som lagts fram i proposition 1999/2000:49, samt tre motioner som väckts med anledning av propositionen.

Förslaget, som bl.a. innebär en anpassning till Europaparlamentets och rådets direktiv 98/84/EG av den 20 november 1998 om det rättsliga skyddet för tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång, innebär att reglerna om avkodningsutrustning som ger obehörig tillgång till radio- och TV-sändningar skärps. Även informationssamhällets tjänster föreslås omfattas av den nya lagen. Med avkodningsutrustning avses all utrustning eller programvara som utformats eller anpassats för att göra en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig i tolkningsbar form. Förslaget innebär att i stort sett all kommersiell hantering av sådan utrustning utan tjänsteleverantörens godkännande kriminaliseras.

Vidare föreslås att den som begår brott mot lagen skall betala skälig ersättning för att den tjänst som gjorts tillgänglig genom brottet har utnyttjats samt ersättning för den ytterligare ekonomiska skada som brottet har medfört.

Maximistrafet för brott mot lagen föreslås höjt till fängelse i två år, och förutsättningarna för åtal föreslås vidgade.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2000.

Motionerna gäller i huvudsak definitionen av avkodningsutrustning och frågan om privat innehav av sådan utrustning.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionerna. Miljöpartiets företrädare har reserverat sig på två punkter.

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 1999/2000:49 att riksdagen antar regeringens förslag till lag om förbud beträffande viss avkodningsutrustning.

Motionerna

1999/2000:K22 av Per Unckel m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen beslutar om sådan ändring av lagen om förbud beträffande viss avkodningsutrustning som anförts i motionen.

1. att riksdagen begär att regeringen kompletterat sitt förslag till utökat skydd för kodade tjänster till att även omfatta förbud mot innehav av olovligt kopierat kort,

2. att riksdagen begär att regeringen – om inte ett innehavsförbud föreslås nu – återkommer till riksdagen med en utvärdering om tre år för att visa om piratkopieringen minskat i Sverige,

3. att riksdagen beslutar om följande ändring i föreslagen lagtext: ”Med avkodningsutrustning avses utrustning eller programvara som utformats, är avsedd eller anpassats för en tjänst – – –”.

1999/2000:K24 av Margareta Andersson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett förtydligande av förhållandet mellan den föreslagna lagen om förbud beträffande viss avkodningsutrustning och tryckfrihetsförordningen.

Utskottet

Bakgrund

Gällande bestämmelser

Bestämmelser om avkodningsutrustning finns i lagen (1993:1367) om förbud beträffande viss avkodningsutrustning (avkodningslagen). Lagen, som trädde i kraft den 1 januari 1994, skall förhindra att någon yrkesmässigt eller annars i förvärvssyfte olovligen tillverkar, överlåter, hyr ut, installerar eller underhåller avkodningsutrustning i avsikt att bereda någon utanför abonnentkretsen tillgång till innehållet i en kodad sändning som erbjuds mot betalning. Innehav av utrustning för olovlig avkodning liksom import av sådan utrustning omfattas inte av lagen.

Maximistraflet för brott mot lagen är fängelse i sex månader. Åtal får väckas endast om det av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt.

EG-direktiv

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv 98/84/EG av den 20 november 1998 om det rättsliga skyddet för tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång. Direktivets tillämpningsområde täcker alla radio- och TV-program samt informationssamhällets tjänster där den villkorade tillgången används för att säkerställa betalning av tjänsten.

Direktivet ställer krav på medlemsstaterna att förbjuda och tillgripa lämpliga sanktioner mot ett brett spektrum av kommersiella verksamheter som gäller illegala avkodare (dekodrar), s.k. smarta kort och programvara som gör det möjligt att kringgå system med villkorad tillgång och erhålla tjänsten kostnadsfritt. Syftet med direktivet är att tillnärma medlemsstaternas bestämmelser om åtgärder mot olaglig utrustning som ger obehörig tillgång till skyddade tjänster. Skyddet är begränsat till tjänster som utnyttjar tekniker med villkorad tillgång för att säkerställa ersättning. Det är vidare begränsat till kommersiell hantering av olaglig utrustning. Ansvaret för att vidta åtgär-

der mot privat innehav eller användning av olaglig utrustning har av främst proportionalitets- och subsidiaritetskäl ansetts få vila på medlemsstaterna.

De tjänster som skyddas av direktivet är TV-sändningar enligt definitionen i artikel 1 a i det s.k. TV-direktivet (direktiv 89/552/EEG), radiosändningar i betydelsen all överföring av radioprogram till allmänheten, via tråd eller via etern, vilket även omfattar satellitsändningar, samt informationssamhällets tjänster i den betydelse som avses i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juli 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster. En förutsättning för att berörda tjänster skall omfattas av direktivet är att de tillhandahålls mot ersättning och är föremål för villkorad tillgång. Även själva tillhandahållandet av villkorad tillgång för ovannämnda tjänster betraktas enligt direktivet som en skyddad tjänst i sig.

Direktivet definierar begreppen villkorad tillgång, utrustning för villkorad tillgång, anknuten tjänst, olaglig utrustning och området som samordnas av direktivet.

Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att förbjuda de enligt direktivet otillåtna åtgärderna och införa de sanktioner och de möjligheter till rättelse som anges i direktivet. De verksamheter som medlemsstaterna skall förbjuda räknas upp i direktivet. Det skall enligt direktivet vara förbjudet att tillverka, importera, distribuera, försälja, hyra ut, inneha, installera, underhålla eller byta ut olaglig utrustning i kommersiellt syfte liksom att marknadsföra olaglig utrustning genom kommersiella meddelanden. Sanktionerna skall vara verkningfulla, avskräckande och proportionerliga. Leverantörer av skyddade tjänster skall ha tillgång till lämpliga möjligheter till rättelse.

Huvudsyftet bakom direktivet 98/84/EG är att förbättra skyddet för leverantörerna av de tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång och som omfattas av direktivet. Direktivet syftar inte till en fullständig harmonisering av medlemsstaternas regler på området. Medlemsstaterna får besluta om ett starkare skydd än det som direktivet ger.

De lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet skall sättas i kraft senast den 28 maj 2000.

Regeringens förslag i korthet

Regeringen föreslår en ny lag om förbud beträffande viss avkodningsutrustning bl.a. för att i svensk rätt genomföra Europaparlamentets och rådets nämnda direktiv om det rättsliga skyddet för tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång.

Förslaget innebär att reglerna om avkodningsutrustning som ger obehörig tillgång till radio- och TV-sändningar skärps. Även informationssamhällets tjänster föreslås omfattas av den nya lagen. Med avkodningsutrustning avses all utrustning eller programvara som utformats eller anpassats för att göra en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig i tolkningsbar form. Förslaget innebär att i stort sett all kommersiell hantering av sådan utrustning utan tjänsteleverantörens godkännande kriminaliseras.

Det föreslås vidare att den som begår brott mot lagen skall betala skälig ersättning för att den tjänst som gjorts tillgänglig genom brottet har utnyttjats samt ersättning för den ytterligare ekonomiska skada som brottet har medfört.

Maximistraflet för brott mot lagen föreslås höjt från nuvarande fängelse i sex månader till fängelse i två år. Förutsättningarna för åtal föreslås vidgade. Åtal skall få väckas om målsäganden anger brottet till åtal eller åtal är motiverat från allmän synpunkt.

Den nya lagen skall enligt förslaget träda i kraft den 1 maj 2000.

Särskilda frågor

Privat innehav av utrustning

Propositionen

Regeringen föreslår att det skall vara straffbart att yrkesmässigt eller annars i förvärvssyfte tillverka, importera, distribuera, sälja, hyra ut, inneha, installera, underhålla eller byta ut avkodningsutrustning i syfte att göra en skyddad tjänst tillgänglig i tolkningsbar form utan tjänsteleverantörens godkännande (5 §).

Regeringen föreslår däremot inte att någon straffrättslig sanktion skall införas för privat bruk eller innehav av olovlig avkodningsutrustning.

Motion

I *motion 1999/2000:K23 av Ewa Larsson (mp)* anför motionären att den föreslagna lagen bör kompletteras så att även innehav av olovligt kopierat kort förbjuds, och hon begär i *yrkande 1* att riksdagen skall ge regeringen till känna att den bör lägga fram förslag även om detta. I *yrkande 2* begär hon i andra hand att – om inte ett innehavsförbud föreslås nu – regeringen om tre år skall återkomma till riksdagen med en utvärdering för att visa om piratkopieringen minskat i Sverige.

Motionären anför att enligt nordiska sonderingar som gjorts av föreningen STOP uppskattas det i Sverige finnas 200 000 piratkort på marknaden, i Danmark 250 000, i Norge 60 000 och i Finland 30 000. Norge och Finland har innehavsförbud, medan Danmark enligt motionären planerar att införa sådant förbud.

Regeringens motiv

Regeringen erinrar om att EG-direktivet endast avser verksamheter för kommersiella ändamål, och att det av främst proportionalitets- och subsidiaritets-skäl inte ansetts befogat att föreskriva gemensamma regler i fråga om privat innehav eller användning av olovlig utrustning.

Regeringen har förståelse för vissa remissinstansers invändningar mot att privat innehav inte föreslås bli omfattat av förbudet. Regeringen påminner dock om att frågan om ett förbud mot privata innehav av olaglig utrustning togs upp redan i samband med tillkomsten av den nuvarande lagen. Då gjor-

des bedömningen att rättsväsendets resurser borde koncentreras på sådan verksamhet som genom omfattning, regelbundenhet m.m. kan leda till mer allvarliga skadeverkningar. Detta ställningstagande har enligt regeringen allttjämt bäring. Till detta kommer att efterlevnaden av ett sådant förbud i praktiken skulle bli omöjlig att kontrollera, och regeringen anser att det finns risk att ett sådant förbud inte skulle få något genomslag utan tvärtom bidra till att minska respekten för lagstiftningen i allmänhet. För att en kriminalisering av privat innehav skall komma i fråga bör det även enligt regeringen finnas ett starkt samhälleligt intresse av ett förbud av sådant slag. Uppgifter från de nordiska länder (Finland och Norge) som har infört förbud mot privat innehav visar enligt regeringen inte på ett tillförlitligt sätt att just denna reglering har haft en påtaglig effekt på tillgången till olaglig utrustning.

Regeringen påminner vidare om att åtgärder mot "piratverksamhet" har vidtagits inom EU och anser att den utvidgade skadeståndsskyldighet som föreslås i propositionen innebär att skadeverkningarna kan begränsas.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar till en början att regeringens förslag redan i sig innebär en utvidgning av det hittills gällande förbudet mot hantering av avkodningsutrustning. Till straffbara förfaranden skall således utöver tillverkning, överlåtelse, uthyrning, installation och underhåll av utrustning i fortsättningen även räknas import, distribution, innehav och utbyte av utrustning, allt under förutsättning att förfarandet sker yrkesmässigt eller annars i förvärvssyfte. Maximistraffet höjs, och förutsättningarna för åtal vidgas. En särskild skadeståndsregel införs.

I frågan om att därutöver kriminalisera privat innehav av utrustning delar utskottet regeringens bedömning. Särskilt vill utskottet framhålla svårigheterna att kontrollera efterlevnaden av ett förbud.

Utskottet avstyrker således motion 1999/2000:K23 såvitt avser yrkande 1 och tillstyrker propositionen i denna del.

Utskottets ställningstagande innebär emellertid inte att utskottet vill förringa den ekonomiska skada som privat innehav av avkodningsutrustning kan medföra. Det finns därför anledning för regeringen att noga följa utvecklingen inom området och effekterna av den nya lagen. Utskottet förutsätter att så sker och anser därför att något tillkännagivande med anledning av yrkande 2 i motionen inte behövs.

Definitionen av avkodningsutrustning

Propositionen

Regeringen föreslår att med avkodningsutrustning skall avses "utrustning eller programvara som utformats eller anpassats för att göra en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig i tolkningsbar form" (4 §).

I EG-direktivet definieras som "utrustning för villkorad tillgång: all utrustning eller programvara som utformats eller anpassats för att göra en skyddad tjänst tillgänglig i tolkningsbar form".

Som redovisats i föregående avsnitt innebär förslaget förbud mot vissa förfaranden som sker yrkesmässigt eller annars i förvärvssyfte, om syftet är att göra ”en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig i tolkningsbar form utan tjänsteleverantörens godkännande”.

Motioner

Frågan om definitionen av uttrycket avkodningsutrustning tas upp i två motioner.

I *motion 1999/2000:K22 av Per Unckel m.fl. (m)* och *motion 1999/2000:K23 av Ewa Larsson (mp) yrkande 3* begär motionärerna att riksdagen beslutar att med avkodningsutrustning skall avses ”utrustning eller programvara som utformats, är avsedd eller anpassats för att göra en tjänst som omfattas av lagen tillgänglig i tolkningsbar form”. Motionärerna påtalar det förhållandet att olika delar som erfordras för olovlig avkodning kan säljas var för sig för att sedan sammanställas till fungerande utrustning av användaren själv. Sådana delar är tomma kort, programmerare och kodningsnycklar. Medan det är svårt att visa att tomma kort eller programmerare skulle vara särskilt utformade eller anpassade för olovlig avkodning, är det enligt motionärerna i motion K22 lätt att konstatera att olovlig avkodning är avsikten.

Regeringens motiv

Regeringen erinrar om att utformningen av direktivet i detta avseende inte inriktats på vissa tydligt avgränsade former av utrustning eller att peka ut vissa tekniska lösningar. En sådan teknik baserad på en eller flera konkreta tillämpningar har undvikits för att minska riskerna för att t.ex. modifieringar av programvara leder till att bestämmelsen lätt kan kringgås. En så teknikoberoende reglering som möjligt har eftersträvat. Av dessa skäl föreslås inte någon närmare definition av vilken utrustning det kan bli fråga om. Detta hänger också samman med att det är EG-domstolen som har ensam befogenhet att slutligt tolka gemenskapsrättens innebörd. Det bör enligt regeringen i sammanhanget noteras att EG-kommissionen har framhållit att nivån på det tekniska skyddet inte är avgörande för skyddsvärdet eftersom även de leverantörer som inte har ekonomiska möjligheter att t.ex. utnyttja de absolut säkraste och effektivaste krypteringsmetoderna förtjänar ett rättsligt skydd.

Det otillåtna ligger i det sätt på vilket avkodningsutrustningen är avsedd att användas, nämligen att möjliggöra otillåten tillgång till en skyddad tjänst. Det är således inte avkodningsutrustningen i sig som är otillåten utan olika slag av kommersiell verksamhet med sådan utrustning.

Regeringen redovisar att flera av remissinstanserna har framställt önskemål om ett klarläggande av att s.k. tomma eller delade kort omfattas av lagstiftningen och att Riksåklagaren därutöver anför att bevissvårigheter kan uppkomma t.ex. på grund av att olika delar säljs separat. Till bemötande av detta hänvisar regeringen till att – som återgivits ovan – en så teknikoberoende reglering som möjligt eftersträvat vid utformningen av direktivet. Vad som anförts av remissinstanserna utgör enligt regeringen inte tillräckligt starka skäl för att avvika från direktivets definition av avkodningsutrustning.

Det bör dock enligt regeringen framhållas att det i varje enskilt fall måste avgöras vad för slags utrustning som utgör avkodningsutrustning.

1999/2000:KU16

Utskottets bedömning

Regeringen framhåller att det inte är avkodningsutrustningen i sig som är otillåten utan olika slag av kommersiell verksamhet med sådan utrustning och att det otillåtna ligger i det sätt på vilket avkodningsutrustningen är avsedd att användas, nämligen att möjliggöra otillåten tillgång till en skyddad tjänst. Som motionärerna anför torde det kunna vara svårt att visa att ”tomma kort” är särskilt utformade eller anpassade för olovlig avkodning. Enligt utskottets uppfattning är det emellertid tveksamt om den av motionärerna föreslagna formuleringen skulle innebära någon större skillnad i bevishänseende. Som regeringen betonar måste det i varje enskilt fall avgöras vad för slags utrustning som är avkodningsutrustning.

Utskottet anser således att den av regeringen föreslagna definitionen av avkodningsutrustning, som också stämmer överens med lydelsen i EG-direktivet, bör antas. Med detta avstyrks motionerna 1999/2000:K22 och 1999/2000:K23 yrkande 3.

Förslagets förhållande till tryckfrihetsförordningen

Motion

I motion 1999/2000:K24 av Margareta Andersson (c) önskas ett förtydligande av lagen i förhållande till tryckfrihetsförordningen (TF). Motionären hänvisar till att regeringen i propositionen konstaterar att förbud mot distribution av programvara inte strider mot yttrandefrihetsgrundlagen (YGL), eftersom programkod inte utgör ett meddelande eller en uppgift i den bemärkelse som avses i YGL. Normalt är förutsättningen att både teknisk utrustning och programvara behöver distribueras för att avkodning skall kunna ske, men det kan enligt motionären tänkas att den som innehar teknisk utrustning (t.ex. tomma kort) vill ha uppdaterade versioner av programvaran, som kan distribueras i tryckt form. Motionären anser det oklart i vilken utsträckning det föreliggande lagförslaget tar sikte på distribution i tryckt form och anser det påkallat med ett förtydligande som klargör att programkod som distribueras i en form som omfattas av TF inte träffas av förbudet.

Förhållandet till yttrandefrihetsgrundlagen enligt propositionen

Regeringen påpekar att programvara som utformats eller anpassats för att göra en skyddad tjänst åtkomlig utan tjänsteleverantörens godkännande vanligtvis lär tillhandahållas på cd-romskiva, diskett eller online via t.ex. Internet.

Regeringen erinrar om att termen ”tekniska upptagningar” fördes in i yttrandefrihetsgrundlagen (YGL) den 1 januari 1999. Nyheten har stor betydelse för YGL:s tillämplighet på nya former av upptagningar av information (nya fysiska databärare). Tekniska upptagningar utgör i detta sammanhang

en samlingsterm för upptagningar som innehåller text, stillbilder, rörliga bilder eller ljud och som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel. Ändringen medför att även t.ex. cd-romskivor och datordisketter med endast text eller stillbilder omfattas av YGL. Regeringen diskuterar frågan om YGL, som bl.a. skyddar produktion, spridning och innehav av informationsbärare, utgör ett hinder mot lagbestämmelser som förbjuder de nu aktuella förfarandena med avkodningsutrustning.

Huvudsyftet med YGL är att säkerställa friheten att yttra sig i massmedier som ett medel för den fria åsiktsbildningen i samhället. Det är alltså massmedial användning av de angivna teknikerna som omfattas av YGL.

Grunden i programvaran är programkoden. Den kan knappast anses utgöra ett meddelande eller en uppgift som är avsedd för spridning till andra i den bemärkelse som avses i YGL. En teknisk upptagning som innehåller programvara avsedd för olaglig avkodning kan därför inte anses vara en sådan teknisk upptagning som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen. I den mån en sådan teknisk upptagning innehåller också uppgifter som kan omfattas av grundlagsskydd torde det vara möjligt att göra en åtskillnad i straffrättsligt hänseende som leder till att olika straff- och processrättsliga regler kan komma att gälla för olika ”sekvenser” i tekniska upptagningar av nu aktuellt slag.

Det bör slutligen noteras att frågan om huruvida åtgärder mot olovlig avkodning är förenliga med skyddet för yttrande- och informationsfrihet aktualiserades även i samband med avkodningslagens tillkomst (prop. 1993/94:53 s. 12 f.). Då konstaterades bl.a. att yttrandefrihetsgrundlagen medgav att restriktioner infördes mot s.k. piratdekodrar eftersom grundlagen inte skyddar den som kringgår ett villkor om betalning för att få tillgång till ett radio-program.

Om tryckfrihets- och yttrandefrihetsbrott

Tryckfrihet avser den i tryckfrihetsförordningen föreskrivna rätten att utgeskrifter. Den som ansvarar för innehållet i en tryckt skrift får inte åtalas och straffas för det annat än om innehållet strider mot tydlig lag, given att bevara allmänt lugn, utan att återhålla allmän upplysning. För att säkerställa ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall det stå varje svensk medborgare fritt att, med iakttagande av de bestämmelser som har meddelats i förordningen till skydd för enskild rätt och allmän säkerhet, i tryckt skrift yttra sina tankar och åsikter, offentliggöra allmänna handlingar samt meddela uppgifter och underrättelser i vad ämne som helst. Utlänningar är i detta hänseende likställda med svenska medborgare.

Vad som skall förstås med tryckfrihetsbrott regleras också i tryckfrihetsförordningen. Med beaktande av det i 1 kap. angivna syftet med en allmän tryckfrihet skall såsom tryckfrihetsbrott anses vissa särskilt angivna gärningar, om de begås genom tryckt skrift och är straffbara enligt lag. Ett av de brott som anges i 7 kap. 4 § TF är uppvigling, varigenom någon uppmanar eller eljest söker förleda till brottslig gärning, svikande av medborgerlig

skyldighet eller ohörsamhet mot myndighet eller åsidosättande av vad som åligger krigsman i tjänsten.

Motsvarande bestämmelser finns i yttrandefrihetsgrundlagen. Yttrandefriheten enligt YGL har till ändamål att säkra ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande. I den får inga andra begränsningar göras än de som följer av YGL. De brott som definieras som tryckfrihetsbrott i bl.a. 7 kap. 4 § TF skall anses som yttrandefrihetsbrott, om de begås i ett radioprogram eller en teknisk upptagning och är straffbara enligt lag.

Ett rent ”tekniskt” förledande till brott torde normalt inte kunna bestraffas som uppvigling. I ett beslut från 1981 beslöt Justitiekanslern (JK) att inte väcka tryckfrihetsåtal för uppvigling mot Nya hembränningsboken, en skrift vari mycket utförligt beskrevs hur s.k. hembränning går till. Trots att JK fann att boken knappast hade något annat syfte än att göra det möjligt för läsaren att begå brott fann han, ehuru med tvekan, att åtal inte skulle väckas. JK vägde in i bedömningen som en förmildrande omständighet att det i framställningen på flera ställen hade angivits, att det beskrivna förfarandet var olagligt. Hans-Gunnar Axberger har redovisat beslutet i sin avhandling Tryckfrihetens gränser (s. 195) och gör bedömningen att framställningar som förenar tekniskt beskrivande och förledande däremot torde löpa uppenbar risk att åtalas som uppvigling, försåvitt inte sådana omständigheter föreligger att 1 kap. 4 § TF kan åberopas. Som ett särskilt fall av förledande kan man enligt Axberger också tänka sig att ett straffbart förfarande beskrivs som straffritt; ett dylikt vilseledande bör stundom kunna anses synonymt med förledande.

Utskottets bedömning

Som framgår ovan regleras de brott som begås genom tryckt skrift – dvs. vad som skall förstås med tryckfrihetsbrott – exklusivt i tryckfrihetsförordningen. Enligt utskottets uppfattning finns inte behov av några särskilda regler i den fråga som aktualiseras i motion 1999/2000:K24. Motionen avstyrks.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *privat innehav av avkodningsutrustning*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:K23 yrkande 1,
2. beträffande *utvärdering*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:K23 yrkande 2,
res. 1 (mp)
3. beträffande *definitionen av avkodningsutrustning*
att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:49 samt med avslag på motionerna 1999/2000:K22 och 1999/2000:K23 yrkande 3 antar regeringens förslag till lag om förbud beträffande viss avkodningsutrustning såvitt avser 4 §,
res. 2 (mp)

4. beträffande *förhållande till tryckfrihet och yttrandefrihet*
att riksdagen avslår motion 1999/2000:K24,

5. beträffande *lagförslaget i övrigt*
att riksdagen med bifall till propositionen antar regeringens förslag till lag om förbud beträffande viss avkodningsutrustning i den mån förslaget inte berörts ovan under moment 3.

Stockholm den 7 mars 2000

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Inger René (m), Tommy Waidelich (s), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Kenth Högström (s), Per-Samuel Nisser (m) och Britt-Marie Lindkvist (s).

Reservationer

1. Utvärdering (mom. 2)

Per Lager (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med ”Utskottets ställningstagande” och slutar med ”inte behövs.” bort ha följande lydelse:

Som anförs i motion 1999/2000:K23 kan det uppskattas att det i de nordiska länderna finns betydligt fler s.k. piratkort på marknaden i de länder som inte har innehavsförbud – Sverige och Danmark – än i de länder som har sådant förbud – Norge och Finland. I Danmark planerar man att införa ett sådant förbud, medan något sådant förbud inte föreslås här.

Utskottet delar uppfattningen i motionen att regeringen om tre år skall återkomma till riksdagen och redovisa en utvärdering av om piratkopieringen i Sverige har minskat efter det att den nya lagen införts. Utskottet förutsätter att regeringen också föreslår ändring i lagen på denna punkt, om utvärderingen ger anledning till det.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *utvärdering*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:K23 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

Per Lager (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Regeringen framhåller" och slutar med "yrkande 3." bort ha följande lydelse:

Medan det är svårt att visa att tomma kort eller programmerare skulle vara särskilt utformade eller anpassade för olovlig avkodning, är det lätt att konstatera att olovlig avkodning är avsikten. Enligt utskottets uppfattning skulle därför ett bättre skydd uppnås mot olovlig avkodning om definitionen i 4 § kompletteras med orden "är avsedd" mellan orden "utformats" och "eller anpassats".

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *definitionen av avkodningsutrustning*
att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:K22 och 1999/2000:K23 yrkande 3 antar regeringens förslag till lag om förbud beträffande viss avkodningsutrustning såvitt avser 4 § med den ändringen att mellan orden "utformats" och "eller anpassats" skall infogas orden "är avsedd",

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionerna	1
Utskottet	2
Bakgrund.....	2
Gällande bestämmelser	2
EG-direktiv.....	2
Regeringens förslag i korthet	3
Särskilda frågor.....	4
Privat innehav av utrustning.....	4
Propositionen.....	4
Motion	4
Regeringens motiv.....	4
Utskottets bedömning.....	5
Definitionen av avkodningsutrustning	5
Propositionen.....	5
Motioner	6
Regeringens motiv.....	6
Utskottets bedömning.....	7
Förslagets förhållande till tryckfrihetsförordningen.....	7
Motion	7
Förhållandet till yttrandefrihetsgrundlagen enligt propositionen.....	7
Om tryckfrihets- och yttrandefrihetsbrott.....	8
Utskottets bedömning.....	9
Hemställan	9
Reservationer	10
1. Utvärdering (mom. 2)	10
2. Definitionen av avkodningsutrustning (mom. 3)	11